73

DE
ACCURATIORE PHTHISIS NERVEAE DIAGNOSI.

DISSERTATIO
INAUGURALIS MEDICA
QUAM
CONSENSU ET AUCTORITATE
GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS
IN
UNIVERSITATE LITTERARIA
BEROLINENSI
UT SUMMI
IN MEDICINA ET CHIRURGIA HONORES
RITE SIBI CONCEDANTUR
DIE XI. M. APRILIS A. MDCCCXXV
H. L. Q. S.
PUBLICE DEFENDET
AUCTOR

FRIDERICUS DE *MEYEREN*
BORUSSO-EICHSFELDENSIS

Amico carissimo
U. Capelle

OPPONENTIBUS:
G. HEIM, MED. UTR. DR.
A. HILDEBRANDT.
T. DE *MEYEREN*, MED. UTR. DR.

BEROLINI,
TYPIS IOANNIS FRIDERICI STARCKII.

Prologus.

Principiis obsta! sero medicina paratur
Cum mala per longas invaluere moras.

Ovid. Remed. Amor.

Non puto, me rem nonnullis ingratam facturum fore, si, quae sunt de phthisis nerveae diagnosi, accuratius investigare et diserte lecturis comparare coner. Omnis enim medicinae fructus quam maxime pendet a morborum tractandorum diagnosi, ideoque in hanc perficiendam eo diligentius incumbere medentis est, quo pluribus difficultatibus res ipsa premitur. Decipiuntur autem plurimi in determinanda phthisium natura, id imprimis de phthisi nervea dici posse affirmo. Haec magis, quam reliquae species, abscondita subit, ejusque signa quae morbi initium ponere solent, tam incerta atque ambigua sunt, ut temere iis

saepe credamus. Ita etiam familiaritatem cum aliis morbis contrahere aut eorum alios simulare consuevit, ut, qui eam cognoscere cupiunt, diuturno assiduoque rerum usu periti esse debeant. Magna omnino vis magnumque momentum positum est in seminiis quae aliquamdiu speciosiori corporis forma occultantur. Atque illae innumerabiles causae, quae mali favillam detegunt, favent, excitant; inexplicabiles illae, quae hominis animum perturbant, commovent, detinent, supprimunt, suntne semper cognitae, ne dicam comprehensibiles? Nolo itaque laudare subtiliorem diagnosin, quum certo nemo usque eo perfrictae frontis est, ut eam vituperare audeat, nec me decet exigui temporis attentos lectores sperare, nisi attentionem mihi res ipsa, de qua dicere ingredior, conciliet. En amice lector! occasio ansaque academici hujus libelli, quem ut aequi bonique consulere velis, te oro et obsecro. Vale.

Quorundam veterum scriptorum loca in quibus de phthisi nervea disseritur.

Quemadmodum apud veteres omne anatomiae studium valde neglectum est, aut potius interiores ac delicatiores praesertim corporis humani partes iis obscurae fuerunt, ut quisque facile intelliget, qui eorum monimenta diligentius versaret et nostrorum industriam cum iis compararet; ita quoque in depingendis ejusmodi morbis, quorum ortui et progresso abstrusior et tenerior corporis interni structura ex aliqua causa favere solet, minus acuratiores esse potuerunt, et si nonnulla loca legantur, quibus aliquis ejusmodi morbus illustrari videtur, id magis ab aliqua conjectura quam veritate vindicari persuasum habeo. Equidem non nego, quin assidua observatione et quotidiano rerum usu tandem aliquantum in subtiliori anatomia veteres profecerint, aut quidquid

in interni corporis latebris est, suspicati sint, tamen non assentio nonnullis recentiorum, qui contendunt veteres in hominum anatome valde exercitatos fuisse. [1]) Etenim inscientiae magno argumento esse debet, quod, nulla habita naturae abditarumque causarum ratione, veteres a sola symptomatum vehementia, aut a quocunque eximio phaenomeno nomen indiderunt morbo.

Hinc quamcunque lentam, diuturnamque corporis extenuationem, nulla habita causae originisque ratione, generatim phthisis, *απὸ τȣ̃ φθίνειν* dicta atheniensibus potissimum *φθοη*, latinis tabes comprehendit. Sunt autem permulti fontes, unde corporis diminutio et colliquatio emergit, quorum aliquis est in ulceroso pulmone, aut alia parte vitiata, et haec phthisis febrem lentam, tussin, dyspnoeam et in fine plerumque diarrhoeam alit in contubernio suo, de qua veteres multa locuti sunt. Alius horum fontium ex labefactato nervorum imperio emanat, haec phthisis, prostratis confestim ventriculi et coctionis viribus, corpus imbelle et indivulsum prope a lecto, crebrisque animi deliquiis obnoxium, a tumente externo habitu oedematoso ad extremum marcorem deducit. Prodit non obscure diversa haec satelli-

---

[1]) Trilleri Diss. de Hipprocratis studio anatomico singulari.

tum manus, cujus originis sit. Nempe universa illa solidarum partium atonia, coctionis praesidia dejiciens, et ex tumente oppilatione in funestam tabem praeceps, vitio nervorum non sine justis rationum momentis tribuitur. Cum veteres autem ob malum corporis habitum ad cachexiam hoc phthiseos genus numerarent, et nervorum eorumque actionis nullam cognitionem habuerint, sparsim nonnulla tantum apud Hippocratem leguntur, quae ad hanc phthisin pertinere videntur. [1]) Perfectum autem et omnibus partibus circumscriptam imaginem apud eum non invenies. Equidem R. A. Vogelius meminit apud Celsum [2]) legisse hujus morbi picturam, ea tamen ad hecticam magis quam ad phthisin pertinere videtur. Luculentius rem descripsit Coelius Aurelianus; [3]) quamquam ille, veterum more, ad cachexiam quoque retulit hanc affectionem. Ex iis, qui nobis propiores sunt, praeter alios allegari merentur Fracastorius [4]) dixit enim: verum et illam quoque possumus phthi-

---

1) Hippocratis de externis affectionibus, de morbis Lib. II. de locis in homine; Conf. Nicolae Pisonis de phthisi Lib. II. Cap. 10. sed et alibi apud Hipp. loca huc pertinentia occurrunt.

2) Lib. III. Capt. 23. de re medica.

3) Libr. III. Capt. 6. chronicorum morborum.

4) de morbis contagiosis Libr. II. Capt. 9.

sin satis proprie appellare, quae corruptis putrefactisque pituitis ita pulmonem affecit, ut si non ulceratus est, et flaccidus et putridus jam redditur; quippe factis dissectionibus quorundam vidimus, interdum partem pulmonis sinceram et nullatenus vitiatam, partem nondum exacte putridam nondumque ulceratam, sed tamen flaccidam mollemque, atque in marcorem tendentem, quandoque et totum pulmonem talem vidimus. Quare, cum jam marcor ille in pulmonem serpit, phthisicum appellare merito hominem possumus. Recentior aetas autem rectius hanc affectionem intellexisse et explicasse merito creditur, ita ut primum agnoscamus Mortonium, Britannum, qui exquisitam memoriae tradidit, hujus phthiseos picturam. [1]) His prope omnibus potior mihi est obscurissimi scriptoris, ut in explorandis tabidorum morbis perspicacissimi Christoph. Benneti [2]) auctoritas, qui in strigoso emaciatoque corpore; sanguinem et dulce sputum diu extussiente, atoniam tantum aliquam pulmonum vidit et universa spirabilia cum visceribus naturalibus quoad sensum sana. Inter Germanos, qui de hoc morbo magna cum eruditione primum scripserunt, commemo-

---

1) Phthisiologiae Libr. I. Capt. 3.

2) Theatr. tabidor. Exerc. 23.

randi sunt Gottlob Richter [1]) et R. A. Vogel [2]) duo illi Georgiae Augustae illustrissimi atque omni doctrina abundantes viri; neque praetermittendi sunt Sachtleben, Selle, Reimann et multi alii, de quibus librorum indices consulendi sunt. Horum praeclarissimorum virorum mentionem feci eam ob causam, quoniam iis nihil ficti, nihil simulati, nihil assentionis servilis inest; sed rem quantum fiere potuit, limatam judicio elaborarunt.

Historia aegritudinis.

Est phthisios genus, quod imprimis permagna virium debilitate, jam ab initio morbi et celeriter orta, a reliquis maxime discernitur. Haec imbecillitas, functiones, quas dicunt, animales, sive totum systema nervorum potissimum afficere solet, et ex eo ejusmodi phthisis nervosa, rectius nervea non inconsulto vocatur. Quemadmodum autem in depingendis nervorum morbis difficillime est tot varias aegritudinum formas apte veluti adumbrare et describere, ita praesertim in hoc depingendo chronico maxima difficultate res

1) de phthisi sine ulcere et de phthisi nervosa in opp. med.

2) praelect. acad.

premitur, et magni tamen interest medentis, certam et distinctam morbi diagnosin habere. Hujusmodi phthisis aegrum quasi clanculum decipit et obripit, ejusque initium ex symptomatum satellitio vix potest cognosci; sed obscura sunt hujus diminuationis indicia in initio, et non, nisi ex causis occasionalibus suspicari possunt. Si malum in dies augescit, neque quousque illud et quomodo extendetur, neque quo passu incedet et proserpet, deprehendi queat, propter inconstantem aegritudinis formam, quam retinere tum solet, quando jam superiorem gradum attigit, quo tempore praeceps tandem ad mortem ruit, et omnis diagnosis et medela supervacaneae sunt. Ex sequentibus clarius hujusce morbi innotescat facies.

Protinus ab initio ejusmodi aegroti insolita totius corporis imbecillitate atque lassitudine vexantur, at, unde haec corpori afflatae sunt, nescimus, quoniam illi hucusque non valde aegrotasse visi sunt. Non solum vires deficere incipiunt, sed etiam corpus tabescit. Neque nobiliorum viscerum et pectoris et abdominis perversa fabrica, neque singularum partium morbus tanquam causa accusari possunt. Bonus corporis habitus (ευεξια) in dies vitiatur (καχεξια); pallescit, livescit et summo mane oedematosus est aegrotus, oculi lippitudine laborare videntur et per somnum sor-

dibus oblinuntur et conglutinantur. Simul cum illa ingenti corporis debilitate animus mentisque acies hebescunt. Quoad animum, facile excandescit aegrotus, difficilis naturae et morosi animi est. Quae omnia praeter naturam et consuetudinem sunt. Mirum in modum visus, auditus et reliqui sensus externi perturbantur.

Quod attinet ad mentis aciem, interdum aliena subinde obloquitur et leviter insanit (Hallucinationes) quod tam velociter transit, ut mediocres observatores facile decipiantur. De sua sanitate, praeter morem aliorum phthisicorum hucusque aegrotus magnam curam conferre studet.

Nunc in dies ita augescit debilitas, ut et motus voluntarii ab illa prehensi jaceant; conqueruntur de lassitudine artuum, quae sine ratione, aut non tanta esse videtur, quantam percipere affirmant, itaque per horas lecto defiguntur. Paulo post se his jungunt nausea et ciborum omnium fastidium, non sine molestia circa cardiam (gastrodinia). Lingua sicca est et muco crasso obducta, eamque ob causam haud raro primarum viarum morbum aliquem pituitosum simulat. Alvus plerumque retardatur. Abdomen nihil praeter naturam exhibet, nisi musculorum abdominis tensionem.

Tenuem ut plurimum urinam mittit, modo limpidam, modo vappae instar, aut cerevisiae tur-

bidae similem, subinde crassiorem, farina quasi inspersa, et subsidente, aut sine lege sursum deorsumque vagante. Horum omnium rationem prosequi nullo modo possumus. Quamquam enim motus febriles accedere solent, ii tamen in initio morbi quam maxime obscuri sunt et vix sub sensus cadunt. Cutis calor naturalis est, dum interiora interim uruntur et nunc evidentior febris evadit, aut sensim sensimque incendi solet. Sed ne medicus fallatur, pulsuum conditionem scire oportet: summo mane arteriarum ictus admotis digitis feruntur debiles et frequentes; ratione roboris autem, inaequales; advesperascente die, celeres et duriusculi fiunt. Cum ad febrium nervosarum genus pertineat haec phthisi socia febris, pulsuum inconstantia quandoque medicum ita decipit, ut vespere, ubi symptomatum satellitio duce febrem adesse agnoscis, pulsus tarti et rari sunt. Hac pulsuum conditione posthabita, veram febris accessionem indicant genae magis rubrae et quasi limitibus suffusi ruboris circumscriptae, manuum volae pedumque plantae magis calentes, et finita exacerbatione semper largus sudor animadverti potest, qui noctu permanet et omnem corporis vim atque roborem frangit. Cum talem gradum febris jam ascenderit, continuo aegrotus lecto defigitur; subinde fieri solet, ut celeriter pessimi ominis symptomata subsequantur, quae

omnia de exhausta cerebri nervorumque vi medicum certiorem faciunt.

Quem ita affectum censeo, animi aequitate oppressus jacet, secum murmurat, et verba quasi mutilata et difficilia intellectu profert, deinde subsequitur delirium, demum incidit in somnum suspectum, aut potius soporem, qui paulatim profundius aegrotum obruit, in earum degenerat et paucis post diebus necat. Interdum aegrotantibus, dum ad ambulandum vires sufficiunt, pedum oedema supervenire animadvertendum est, quod pedetentim augeri solet; vel partes extremae inferiores debilitate paralysis simili quasi obrigescunt; vel diarrhoea aboritur, quae quidem phaenomena minus constantia observantur. In hac corporis consumptione, quae proxime referri potest ad systematis nervosi imminutam et depravatam vim, sicuti in omnibus nervorum morbis, tam perpetuae sunt symptomatum vicissitudines et secum pugnantia phoenomena, ut et peritissimus medicus in vada et scopulos facillime deduci possit. Eamque ob causam et ob multo alias res, quibus vel phthisis nervea provocatur vel nosmet eam coercemus, nunquam, quousque perseveratura sit, praedicere licet; plerumque intra paucos menses terminatur. Si igitur causae occasionales minus exitiabiles sunt et frugifera medela, per menses et diutius vita prolongari potest, et diutissime

servatur, si omnia prospera sunt, itinere aegrotus utitur, et se in calidiores regiones conferre fortuna favet,

De phthisis nerveae socia febre.

Febrem, quae perpetua phthisis nerveae comes est, Galenus [1]) appellavit hecticam essentialem, ut dignoscat a febre hectica symptomatica. Hectica habitualis [2]) vocatur, quia totus corporis habitus in ea laborare a nonnullis veterum credebatur, sive ex malo corporis habitu i. e. καχεξια, originem suam duxisse, sive quoniam ille malus habitus simul cum febre ingrediente ipse oritur, et in aliis speciebus subsequitur. A quibusdam lenta s. hectica primaria [3]) nominatur. Sunt autem nonnulli recentiorum, qui, praeter rationem et ab omni rerum usu destituti, negant ejusmodi febrem existere posse, eos hoc meminisse juvabit, quod nobis de ea, ex Galeno, verum etiam ex sui ipsius observatione reliquit Ill. Burserius [4]).

Trans-

---

1) de diff. febr. Lib. I. Cap. 8.

2) Joh. Raym. Fortis de febr. et morb. mulier. et Bellini de febr.

3) Ludwig, Comment. Lips. Vol. 7.

4) Inst. med. pr. T. 1.

Transcribam ejus verba ipsa: in tres gradus ea dividitur.

In primo gradu calor est valde mitis, et ne ipsis quidem aegris molestus; pulsus moderate celer, aequalis, et plerumque duriusculus; urinae non multum a naturalibus alienae. At calor, qui primo attactu mitis videtur, manu diutius, diligentiusque exploratus acer, et mordax percipitur, magis praecipue circa arterias, et volas manuum, quam alibi. Fereque proprium, atque inseparabile signum habetur caloris hujus, crebritatisque pulsuum a pastu incrementum, nullo horrore, aut frigore, aut alio indicio praecedente, quod novam febris accessionem praemonstret. Ut vero certius discernatur, an a pastu febris tantum invalescat, aut vera accessio sit, quae casu in eam horam incidat, mutandum est cibi sumendi tempus, isque dandus aegrotanti procul ab eo tempore, quo dari consueverat. Nam si hectica vere fuerit, exacta una, vel altera hora increscit calor, et pulsuum celeritas; id est anticipat vel cunctabitur hujusmodi incrementum, prout ante, vel post cibus sumitus fuerit. Caloris autem augmentum istud, quoniam ab externa hujusmodi causa profluit, et brevi dein conquiescit, non videtur continuitatem, quae febris hujus praecipua nota est, immutare, ita ut ad febres remittentes transferri debeat.

In secundo gradu manifestior fit cutis ardor, aut calor, vires sensibilius minuuntur, corpus magis macrescit, nihilque ab alimentis reficitur; urinae prodeunt rubicundae, sedimentum dimittunt, sursum efferunt cuticulam caerulescentem, aut oleosam ob fusam pinguedinem, quae per renes cum sero sanguinis elabitur, et lotio deinde supernatat.

In tertio gradu corpus contabescit totum et tanta macie extenuatur, ut ossa ubique promineant: squallet facies; tempora collabuntur; capilli defluunt; oculi incavantur, et quasi defixi haerent; nares acuminantur; cutis universa exasperatur atque arescit, accedunt symptomata colliquationis, quibus vitae reliquum exstinguitur.

De differentiis diuturnarum febrium,

Non eodem tempore terminari febres omnes, perquam vetusta medicorum opinio est; quae febrium igitur legitimum naturae terminum excedunt, diuturnae vocantur. Hinc, quoniam multiplex est diuturnitatis causa, itemque diuturnitas ipsa, distingui solent plurimi medicorum, praesertim veteres in lentas, hecticas et phthisicas.

Febris lenta, quam commode Germani *schleichendes Fieber* appellant, ejusmodi non est, quae

ab aliis hectica vocatur. Magna dissensio est inter omnes; alii eam a hectica distinguendam censent, alii indiscriminatim nominari posse putant et pro lubitu id faciunt. Ea autem, quae legitimum febris judicandae tempus excedit, nullaque cachexiae signa habet, lenta nominetur necesse est. Haec differentia statuenda est et prognosis et medelae causa; praesagia meliora erunt in febre lenta quam hectica; item illa facilius coercetur, quam haec; denique quod caput rei est, ipsa utriusque febris historia nomen ponit. — Incipit cum aliqua lenitudine omnium symptomatum, quae ita ab initio exigua sunt, ut animi attentionem facile defugiant. Qui in eam pronus est, ejus appetentia ciborum viget, omnesque corporis facultates valent, excepta ea, quae generationi dicata est, haec maxime stimulatur, inde magna proclivitas ad immoderatum concubitum impellit aegrotum; adhuc obambulat, licet oscitans, et torpore insolito languens, praesertim post aliquem incessum, deinde sensim augescit torpor; somno nunquam aegrotus reficitur; nunc frequentior fit arteriarum motus; et paulatim manuum volae pedumque plantae obscure aestuant, deinde universum corpus; cutis arida est et sicca. Atque haec febri lentae communiora. Sin autem ea diutius permanet, degenerat in

Febrem hecticam, haec sic appellatur, uti jam

superius commemoravi, quia totus corporis habitus in ea laborare credebatur, ob eandem causam nominatur febr. tabifica. feb. depascens, sive colliquativa, germanis *Zehrfieber.* Quibus itaque hujusmodi febris imminet, aut jam initium fecit, hi in dies valde languent, pallescunt, mane afficiuntur oedemate faciei, eaque squalito colore contaminatur, (Cachexia). Bis quotidie febris accessio fit, quarum altera circa meridiem contingit levior, altera advesperascente die gravior et ad noctem usque immorans, quo fit ut somnus perturbetur et largissimi sudores erumpant, occupentque singulas partes, quibus tandem corpus colliquescit. Scire autem convenit, accessiones hujus febris certum quendam typum servare; itemque eam singulo tertio die vehementius exardescere, interpositis diebus mitius accedere, quae recte nominatur tertiana continua remittens sive *τριταιοφυὴσ.* Haec sufficiant ad dignoscendum, de reliquis signis vide supra (de phthisis nerveae socia febre,)

In phthisicam tandem degenerat omnis hectica febris. Haec ex diuturna sive internarum sive externarum suppuratione, ulceribus, vomicis, abscessibus etc. progignitur, itaque dici potest hectica purulenta. Ea cognoscitur, quando hecticae exacerbationes ingrediuntur magno cum frigore

aut horribilatione per horas detenta [1]). Aliud accessionis tempus est hecticae, aliud phthisicae; illa post meridiem, post pastum, vel advesperascente die effervescit; haec accedit horis ante meridianis; nunquam ex toto desinit calor praeter naturalis et si attactu non percipitur, continenter tamen remissionis tempore ab eo vexari aegrotus conqueritur, simul autem a levissimo frigoris contactu graviter affici solet. Tandem innumerabilis symptomatum multitudo, quae vel omnium phthisium communia, vel singularium partium propria sunt, oboritur, et sic mors (aegro spem adhuc aliquam alente, nam in nullo alio morbo magis sibi blanditur,) pedetentim obrepit, finemque miserrimae vitae imponit. [2])

De phthiseos nerveae causis.

Aggreditur haec phthisis homines, in quibus aliqua diathesis latet, quam cognoscimus ex teneriori fabricae textura, nervis debilibus, et tanta animi mollitia, ut vicissim et ad lacrimandum et

---

1) Hipp. Coaca praesag. ex edit. Dureti, pag. 281, §. 60.

2) Fournie *über das schleichende und auszehrende Fieber* 1782, et Brendel de phthisicos hecticaeque discrimine in opp. med.

ad ridendum facile commoventur; utrum vero foeminas, ut nonnullis visum est, an viros frequentius invadat, egomet vix dijudicare audeo. Ejusdem causam quandoque consistere posse in moerore, nostalgia, amore, aliisque animi aegritudinibus; in affectione hypochondriaca, hysterica, immodicis vigiliis, assiduis studiis, immensisque laboribus. Ad haec referri debent pertinacissimi et violentes dolores, convulsiones, epilepsia, insolitae et immodicae evacuationes omnis generis, spirituosorum abusus; nec minus innocuus esse videtur diversarum regionum influxus, uti compertum habemus de Britannia. Partim haec, quae recensui, diathesin alere solent, partim ad causas occasionales referri debent.

De prognosi in phthisi nervea.

Si ulla spes in phthisi nervea affulget, ea tantummodo in incipienti locum habere potest, cui sine cauta circumspectione mederi nequit; praeterea subdola et per quam maligna est, et si jam confirmata est, vix unquam curationem admittit. Est tamen tempus in morbo, quo, si minus exitiabiles sunt causae, unde phthisis nata est, et apta medicina paratur, in longinquum tempus differre exitium contingit. Contraria his, contrarium praesagium. Nam eo tempore, quo

aegrotus continenter lecto defigitur, nulla spes salutis reliqua est. Ex causarum consideratione, si tamen hae innotescant, prognosis eruenda potissimum est; si igitur ex diuturnis aegritudinibus tanquam causis procederet, sive sint ad animum sive ad corpus referendae, uti hysteria, hypochondria, animi perturbationes, deinde ex ejusmodi causis, quae removeri non possunt, funesta est. Si incipienti morbo supervenit nausea et fastidium omnium ciborum, malum est. Deinde commemorandum est, eam interdum recrudescere, quod aeque periculosus, imo lethalis est. Denique hoc loco affatim in memoriam revocandum censeo illud Hippocratis:

Vita brevis, ars longa, occasio praeceps, experientia fallax, judicium difficile.

Aphor. I. 1.

VITAE CURRICULUM

EX DECRETO

GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS BEROLINENSIS

ADIECTUM.

Ego Iohannes Fridericus Theophilus de Meyeren, Tastungiae pago Eichsfeldensi natus sum die XIV Maji Anno MDCCC. Veneror parentes optimos patrem Carolum de Meyeren medicinae doctorem et matrem Christianam de Meyeren e gente Mülleriana, utrosque adhuc inter vivos esse deo maximo gratias debeo. Puerum me misit pater in Scholam Tastungiensem, eodemque tempore privata institutione fruitus sum rerum, in quibus pueri informari solent, duce praeceptore clarissimo et carissimo Wennig Concionatore apud Tastungienses dignissimo et longe meritissimo. Deinde Beyerus theologiae Candidatus tunc temporis Tastungiae habitans, litteris me erudivit.

Anno millesimo octingentesimo decimo quarto Gymnasium Goettingense adii, ibique per annum moratus sum. Anno sequente Duderstadiae operam dedi pharmaciae ad dissendae et praeterlapsis quinque annis et examine feliciter superato, pharmaciae Candidatus Mühlhusam me contuli, ibique pharmacopolae officiis functus sum.

Anno millesimo octingentesimo vicesimo secundo volente patre almam Georgiam Augustam adii et a Bergmanno tunc temporis prorectore in Civium academicorum numerum receptus duos per annos auditoria medicorum ibi florentissimorum assidue frequentavi. Cel. Blumenbach de Historia naturali universa, de physiologia et anatome comparata; Cel. Schulz de logice de Anthropologia physica; Cel. Tibaut de Mathesi pura; Cel. Stromeyer de chemia experimentali; Cel. Mayer de Physica experimentali et geographia physica; Cel. Hempel Ostiologia et Syndesmologia de Physiologia et Pathologia generali; Cel. Himly de Nosologia generali, materia medica et Therapia generali, de Nosologia et Therapia speciali; Cel. Conradi de Pathologia et Therapia speciali; Cel. Langenbeck de anatome hominis; de neurologia speciali; de Chirurgia manuali; Cel. Kraus de arte formulas medicas concinandi; de doctrina pulsuum audivi. Sicuti in Cadaveribus dissecandis praeceptores fuerunt Cel. Hempel et Langen-

beck, tandem particeps fui exercitationum clinicarum in ejus instituto chirurgico.

Anno millesimo octingentesimo vicesimo quarto Berolinum profectus sum ubi Cel. Ioh. Godof. Hoffmann Rector magnificus die V Maji in album me inscripsit et Cel. Rudolphi tunc temporis Decanus facultati medicae adnumeravit et tirocinium obibam in institutis clinicis Universitatis literariae sub praesidio Ill. Berends et Graefe. Tandem interfui praelectionibus Ill. Link de re botanica generali et speciali et de historia naturali; Ill. Rudolphi de Physiologia et anatomia hominis; Ill. Graefe de Ophthalmologia; Ill. Horn de mentis morbis; Ill. Rust de Chirurgia universali et speciali; ut etiam Ill. de Siebold exercitationibus obstetriciis in machina phantome ejusque de re obstetricia praelectionibus.

Iam vero tentamine et examine rigoroso coram gratiosa facultate medica rite absolutis spero, fore, ut dissertatione thesibusque rite defensis, summos in medicina et chirurgia honores in me conferantur.

THESES DEFENDENDAE.

I.

Nullum discrimen inter epilepsiam et vehementem hysteriae insultum.

II.

Dysenteria est blennorrhoea intestini crassi acuta.

III.

Mammarum abscessuum punctioni praeferenda est spontanea ruptura.